

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo lista „Mir“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 h od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXIV.

Celovec, 22. oktobra 1915.

Št. 64.

Preko Srbije — zveza z Bolgarijo, preko Bolgarije svetovna vlada.

Diplomatični poraz čveterozveze. — Srbija osamljena in od dveh strani ogrožena. — Avstro-ogrske in nemške čete od severa. — Bolgari od vzhoda. — Grška nevtralna. — Romunija?

Dolgotrajno diplomatično tekmovalje za naklonjenost Bolgarije je končano, Bolgarija se je definitivno odločila in posegla z orožjem vmes na — naši strani. Odločevala pravzaprav ni diplomacija, ampak odločil je položaj na bojiščih. Še nikdar vojaški položaj za nas in Nemčijo ni bil tako ugoden kakor je sedaj. Naše in nemške čete stoje globoko v notranjosti Rusije, v velikem slogu in z velikimi močmi zasnovana francosko-angleška ofenziva na Francoskem v svojem prvem delu ni imela pričakovanega uspeha, naša, na južnozahodnem bojišču stoječa armada je pa za Italijane živ zid, ki ga ne morejo porušiti in si ob njem pobijajo glave, in naša ofenziva proti Srbiji je uspešna in, če smemo verjeti listom čveterozveze, podvzeta z velikimi silami. Prepričani smo pa tudi sami, da nastopajo Avstro-Ogrska in Nemčija to pot proti Srbiji s takimi silami, da je uspeh zagotovljen. Ta trenutek je smatrala Bolgarija za pravi, da si osvoji celo Macedonijo in zagotovi prvenstvo na Balkanu, ki ji je bilo po drugi, zanjo nesrečni balkanski vojni, izvito iz rok. Že enkrat med to svetovno vojno je na mizi bolgarskega kralja Ferdinanda ležal mobilizacijski ukaz, naperjen proti Srbiji, pa tedaj so dogodki in spretna diplomacija čveterozveze preprečili nastop Bolgarije. Tedaj so Rusi v veliki ofenzivi v Karpatih prodirali. Sedaj je položaj vse drug.

Čveterozveza, ki je na Balkanu s samim diplomatičnim hotela doseči uspeh in balkanske države diplomatično prisiliti, da posežejo vmes v svetovno vojno na njen strani, je doživela strahovit poraz, kakršnega pač ni pričakovala. Medtem ko so francoski in angleški diplomati na Balkanu modrovali in ruski diplomati grozili, so naše in nemške čete z zmagošlavnim pohodom v Rusijo, torej z mečem in ne z besedičenjem, strle zaupanje balkanskih držav v zmago čveterozveze.

Zato vlada pri čveterozvezi sedaj tako presenečenje in zbežnost. Vsikdar hladnokrvnim Angležem je zavrela kri, in angleški lordi so v angleški zbornici vladi brali hude levite. Priznali so popoln neuspeh dardanelske akcije. Zato je veliki diplomat Grey podal svojo demisijo in čaka, če jo bo angleški kralj sprejel. Tudi francoski zunanji minister Delcasse je odstopil in je predsednik odobril ta njegov korak. Temu se je pridružil ruski zunanji minister Sazonov in v ruskem glavnem stanu podal carju svojo demisijo. Hudobni jeziki pa pravijo, da boleha tudi že Sonnino, italijanski zunanji minister. Vsi so zbežani.

Prej so dajali Srbiji poguma in ji obljubovali zoper Bolgarijo svojo pomoč. Pripravili pa ničesar niso; sedaj, ko je bolgarska armada pri Zaječarju prestopila reko Timok in prekoračila tudi na drugih krajih bolgarsko-srbsko mejo, ko se bori mala Srbija na 600 kilometrov dolgi fronti, se čveterozveza šele povprašuje, ali in koliko vojakov da ji naj pošlje na pomoč.

Rusi imajo baje pri Odesi pripravljeno armado 250.000 mož, ki pa po zraku gotovo ne bo vkorakala na bolgarska tla. Romunija je prošnja Rusije za dovoljenje, da sme ruska armada ko-

rakati preko Romunije, odklonila. V Varni pa po poročilu ruskih listov samih stražijo obal nemški podmorski čolni.

Iz inozemskih listov je posneti, da hočete Francoska in Angleška v Solunu izkrcati zavsem 150.000 mož. Italija v Valoni ravno toliko. Predno pa te čete dospejo na bolgarsko-srbsko bojišče, je usoda Srbije že zapečatená. Čveterozveza bo tudi tu prepozna. Sicer pa bi tudi te čete za uspešen poseg ne zadostovale. Balkanski vojaki so iz drugačnega lesa kakor so francoski ali italijanski.

Grčija je pod vtisom dogodkov naznanila čveterozvezi, pa tudi Romuniji, da ohrani tudi vbodoče svojo nevtraliteto.

Zato išče čveterozveza opore le še pri Romuniji in pritiska nanjo, da bi dovolila prehod za rusko armado. Sicer stališče Romunije ni še povsem jasno.

Dejstvo, da se je Bolgarija proti svojim dosedanjim sporočilom obrnila na stran centralnih držav in Turčije in hoče njena armada ob njihovi strani pomagati odločiti velikansko svetovno borbo, ni velike važnosti samo za potek svetovne vojne, ampak tudi za svetovno vlado in moč po vojni.

Visokošolski profesor dr. Martin Spahn iz Strassburga je imel na Dunaju predavanje o Avstro-Ogrski in Nemčiji kot o velesilah, ki se nahajata na potu do svetovne vlade; njuna moč se bo razprostirala od Severnega do Indijskega morja. „Po naših prvih vojaških uspehih je bila privlačna sila dovolj velika, da je najprej Turčijo, potem tudi Bolgarijo pripravila, da ste svojo usodo z našo usodo spojile. S tem pa se razširi možnost svetovnopoličnega operiranja zoper naše tekmece.“

Ofenziva proti Srbiji od severa.

Naša in nemška ofenziva v Srbiji lepo napreduje. Po zavzetju Belgrada so se Srbi umaknili proti jugu na utrjene postojanke na ozemlju hribovja Avala. V hudih bojih so bile tam srbske divizije premagane in se umikajo nazaj na obeh straneh ceste, ki vodi proti jugu. Tudi v Mačvi, kjer se je sovražnik držal najbolj trdovratno, se je začel umikati in je Mačva po veliki večini v naših rokah. Na obeh straneh izliva Kolubare so se izkrcale avstro-ogrske čete in opolnoči zavzele mesto Obrenovac in dalje južnovzhodno tamošnje višine. Čete, ki zasledujejo sovražnika južno od Belgrada, so dospete preko Ripanja, to je nad 20 kilometrov južno od Belgrada. Vzhodno od Belgrada je avstroogrski oddelek z bajonetom zavzel Cigansko goro južno od Grocke in je dobil zvezo z nemškimi, na obeh straneh spodnje Mačve uspešno prodirajočimi divizijami. V trodnevni bojih za Avalo in za postojanke pri Grocki ob Donavi so naše čete zajele pet srbskih oficirjev in dvatisoč mož.

Nemci so ob spodnji Moravi hitro prodirali in v naskoku zavzeli utrdbe na južni strani Požarevca v noči na 15. t. m., vsled česar so dobili v roke to mesto.

Bolgari hitro prodirajo.

Vranja zavzeta — proga Solun—Niš pretrgana.

Bolgarska ofenziva proti Srbiji od vzhoda je silna in zelo hitro napreduje. V neverjetno kratkem času so Bolgari ustvarili na srbskem bojišču sijajen položaj. Njihove najbrž glavne sile ob spodnjem Timoku uspešno prodirajo med Negotinom in Zaječarjem, da podajo roke nemškim četam ob Moravi in napravijo zvezo preko Bolgarije do Carigrada. Tej armadi poveljuje general Bojadjev. Bolgari so zavzeli vzhodne utrdbe pri Zaječarju in si v naskoku osvojili 1198 metrov visoko Glogovico vzhodno od Knjaževca; tu so zaplenili osem topov in ujeli 200 mož.

Tudi južno proti Pirotu prodirajo preko Caribroda in severno preko Inovega. Južni del trdnjave Pirot že naskakujejo, na severni strani pa so zasedli višine Babin Zub (sedem kilometrov južnozahodno od Midziora) in Muslin Borcin. Ta akcija za Pirot se vrši v smeri proti Nišu, glavni srbski trdnjavi.

Najvažnejšo akcijo pa so izvršili Bolgari z zavzetjem Vranje, kamor so prodrli preko Bosilovgrada in s tem zasedli važno železniško progo in pretrgali zvezo med Solunom in Nišem.

Levo bolgarsko krilo je prekoračilo črto Egri Palanka—Štip in se bliža Velesu in Kumanovu. Angleži in Francozje so torej svoje čete v Solunu prepozno začeli izkrcavati.

Rusko bojišče.

Rusi napadajo ob Spodnjem Styru in pri Rafalovki ob Styru. Pri Czartoryjsku je na nekaterih krajih sovražnik prekoračil reko, pa boji se tam nadaljujejo. Severno Rafalovke so napadli Rusi z velikimi silami, pa so bili odbiti. Severno-zahodno od Derazna je sovražnik trikrat zaman naskočil postojanko neke honvedove divizije; tam je bilo ujetih 500 mož in trije oficirji. Sicer s severa ni nobenih važnih poročil.

Francosko bojišče.

Iz tega bojišča se ničesar važnega ne poroča. Angleški napadi na utrdbo severno-vzhodno od Vermelles so bili z velikimi izgubami za Angleže odbiti; tudi francoski napadi so bili brezuspešni.

Italijansko bojišče.

Italijani so začeli na celi soški fronti z novo ofenzivo. Njihovi napadi pa so bili z velikimi izgubami zanje odbiti. Na koroški in tirolski fronti živahno deluje artiljerija.

Z Balkana.

Vojaške odredbe v Romuniji.

Iz Bukarešte. Uradno glasilo objavlja kraljev ukaz, da se vpokliče letnik 1916 za 29. oktober. Tisti letniki, katerih aktivna služba se konča 14. novembra, se zaenkrat obdrže pod orožjem.

Grška naznaní svoje stališče Romuniji.

Bukarešta, 17. oktobra. Listi poročajo, da je tukajšnji grški poslanik oddal romunski vladi grško noto na Srbijo, v kateri se sporoča srbski vladi, da Grška ne pride Srbiji na pomoč, ker ni nastopil slučaj zveze.

Veniselos še upa.

Pariz. Veniselos se je izrazil nasproti poročevalcu „Matina“: Povejte svojim čitateljem na Francoskem, da nihče ne želi bolj goreče skorajšnji končni uspeh zaveznikov kakor jaz. Nihče o njihovem končnem triumfu ni bolj prepričan kakor jaz.

Srbija v kritičnem položaju.

Milan, 18. oktobra. „Secolo“ poroča iz Niša: Nepotrebno je, delati si upe. Srbija bo podlegla, če ne pride najhitreje pomoč zaveznikov. Nemo-goče je, popisati tragičen strah tega naroda. Pričakovanje je mrzlično, vseh oči so obrnjene na ulice v Solunu, pa čete zaveznikov še ne pridejo.

Ruske čete v Odesi.

Bukarešta. Poročila iz Odeše pravijo, da je 250.000 ruskih vojakov pod poveljstvom generala Davidova pripravljenih za vkrcaje na bolgarsko obal. Nemški podmorski čolni se nahajajo v Varni v obrambo luke proti morebitnim ruskim napadom.

Pomožne čete za Srbijo.

Bukarešta, 19. oktobra. „Universul“ poroča iz Niša, da je dosedaj došlo tja 30.000 angleških in francoskih vojakov.

Glasovi o Italiji.

Berolin, 19. oktobra. „Vossische Ztg.“ poroča iz Lugano: „Giornale d' Italia“, Sonninoovo glasilo, izjavlja oficijozno, da je naloga Italije v svetovni vojni, z vednim pritiskom na Avstrijo olajševati rusko protiofenzivo v Galiciji. Vsaka uporaba italijanskih čet na kakem drugem bojišču bi ta pritisk zmanjšala, vsled česar Italija ne bo šla na Balkan. Ali je pravi vzrok ta, da se noče žrtvovati za Srbe, ki bi v slučaju zmage iz današnjih prijateljev jutri postali sovražniki, ali so Grki prepovedali izkrcanje laških čet ali pa ostaja vlada polovičarska in v tej ponesrečeni vojni noče preveč žrtvovati, se ne da dognati.

Bolgari napadajo na celi fronti.

Berolin, 14. oktobra. Wolffov urad poroča: Srbski tiskovni urad poroča: Dne 11. oktobra zjutraj so nas Bolgari iznenadeno napadli v Korici Glavi. Napad je bil odbit. Istega dne so napadli Bolgari našo postojanko pri Ivanovi Livadi. Bili so vrženi nazaj. Istega dne so napadli še našo postojanko pri Pisani Bukvi in so imeli, ne da bi dosegli kak uspeh, hude izgube pri Rasovitem Kamenu, Vejruli Bosovi in Goleši. Dne 13. oktobra so Bolgari napadli naše črte pri Crnem Kamenu, Pisani Bukvi, Veseli Novatvrki in potisnili nazaj naše oddelke. Na celi bojni črti ob Timoku so otvorili ogenj. Naše postojanke niso odgovorile. Dne 14. oktobra so iznenadeno napadli Eščani Kladenac in Črnivir, zasedli te kraje in napadali naprej proti Djuleku in Djuleji Glavi, Plašnji in Kovačevudu pri Pirotu. Pri Krivi Palanki so Bolgari napadli dne 13. oktobra ob dvanajstih malo utrdbo pri Ravnih Gvirah in naše postojanke pri Ceverbajru, Požidarici in Rujanu pri Radovištu; ravnotako so napadali v smeri proti Radičevu, Ogradgeri in v dolini Strumice. Tako začenja Bolgarija z nami vojno kakor leta 1913 na izdajalski način z iznenadenjem in brez vojne napovedi.

Steckenpferd-

Illijnomlečnato milo

stoj ko prej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote
Vsakdanja priznalna pisma. Po 1 K se dobiva povsod.

Vrli Korošci.

Vrline tretjega zbora in posebej divizija, v kateri se borijo ramo ob rami Korošci, kranjski Janezi in banjaloški Bošnjaki, so znane že koj od prvega početka vojne. Pogosto slišimo o njih; ne samo iz poročil vojnih poročevalcev, ki smejo tudi malo pobarvati svoja popisovanja, ampak tudi v skromnih in natančnih uradnih poročilih se te čete večkrat zelo pohvalno omenjajo. Pa so res to močne, trde kosti silne roke, ki bije Rusa na zadnjem kosu domovine in ga z uspehom potiska korak za korakom nazaj v njegova močvirja. — Priznana odlično mesto v tej slavnoznanu družbi tvorijo naši Korošci. Predvsem domači pešpolk „zimarjev“, pa tudi topničarski „najnarji“ in „oharjegri“. Pregovor, ki nam

pravi: „Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača“, nas uči ceniti bolj kakor velike, splošno vidne uspehe celote, večinoma skrite vrline in junaška dela posameznikov; kajti tam, kjer posameznik ni junak, tudi cela četa ni sposobna velikih dejanj; kjer pa so udje močni, junaški in izvežbani, tam je celo telo silno. Zategadel ne bom popisoval zaslužnih in uradnih pohval znanih junaških koroških oddelkov, ampak le nekaj neznanih, na videz malenkostnih dejstev, ki jih nobeno poročilo na omenja, a vendar najbolj kažejo, kdo in kaj so Korošci, slovensko in nemško govoreči, v strašni svetovni vojski. — Po slavnem, a s težkimi izgubami izvedenem prehodu čez Dnjester 14. julija t. l., so se zimarji zakopali in utrdili na vrhu levega brega reke in se trdno držali proti štirikrat silnejšemu sovražniku. Pri junaško izvedenem, a silno nevarnem podjetju dne 27. avgusta je dobil težko rano v trebuh Janez Markovic, doma iz Marije na Zilji. Vsled vrvenja, ki je vladalo na polkovnem obvezališču, se je prigodilo, da sem ga prezrl. Toda kmalu pride k meni sanitejec in mi naznani, da smrtno-nevarno ranjeni Markovic želi dubovnika. Hitim k njemu. „Gospod, oh kako sem srečen, da ste prišli! Spoznam, da mi moč pojema, bolečine rastejo. Vem, da bom moral umreti. Prosim vas, previdite me s sv. zakramenti.“ Storil sem svojo dolžnost s posebnim zadovoljstvom, ker me je junak sam poklical. Zelo pa sem se čudil, ko sem iz njegovih besed spoznal, da je popolnoma dobre volje in se čuti celo srečnega, dasi ve, da so mu ure štete. Mučen od grozne žeje (v trebuh ranjeni ne smejo ničesar pokusiti več dni), ni niti najmanj godrnjal ali se pritoževal, le parkrat je še poslal po mene, naj nekoliko pomolim z njim in ga poškoprim z blagoslovljeno vodo. Dne 31. avgusta je umrl in še tisti dan smo ga pokopali. Name, ki sem z njim v treh dneh trpljenja in čakanja na smrt občeval, je napravil vtis izrednega junaštva. Ali ni duh najistinitejšega junaštva, ki ga razodeva udano trpeči, k smrti obsojeni vojak, ki celo v največji telesni oslabeledosti zna in hoče premagati silne bolečine telesa in strah narave pred zgodnjo smrtjo? To je priznalno pohvalil tudi g. polkovnik v sožalnem pismu na mater ziljskega junaka. In, če bi bil na mojem mestu Janezov župnik Fr. Ks. Meško, bi najkrasnejša črtica mesta mojega preprostega poročila razodevala Korošcem, kako znajo trpeti in umreti njihovi sinovi in bratje, potem ko so se junaško borili za cesarja in domovino. Naj bi njegov duh, ki gotovo že v večnosti uživa plačilo za svoje udano trpljenje, užgal v srcih vseh slovenskih mladeničev isto moč ljubezni do Boga, cesarja in domovine!

Za umikajočim se sovražnikom smo dosegli mesto Tl. v začetku septembra. V zapuščeni vili, kjer so Rusi lepo pohištvo zelo poškodovali in vse narobe obrnili, smo se nastanili s polkovnim poveljstvom; častniki v sobah, moštvo pa pod streho zgoraj. Drugo dopoldne zaslišimo nad seboj strel in takoj nato pride vojak naznanit, da je pri snaženju puške eden pijonirjev po neprevidnosti smrtno zadel poleg stoječega telegrafista. Popadem službeno torbo s sv. oljem in planem po stopnicah gor. Pobožno se spove ranjeni in udano prejme zakrament sv. posl. olja ter papežev blagoslov za zadnjo uro. Ginljiv je bil prizor, ko so v krogu okoli njega in mene stoječi tovariši molili litanije za umirajoče. Ko končam, vprašam po nesrečnem povzročitelju tega. Solzen stopi iz kota predme. Obrnem se k telefonistu, za katerega ni bilo več rešitve; zadet je bil v sredo trebuha, na tri korake! „V imenu našega Gospoda Jezusa, čegar sv. zakramente ste ravnokar prejeli in ki je ne križu prosil za svoje moralce: Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo! — in v imenu tovariša, ki je po neprevidnosti, ne iz hudobije vzrok nesreče in vsled tega ves obupan, Vas prosim, odpustite mu, vrnite mir njegovi duši.“ In pijonirja pozovem: „Nikoli ne morete popraviti nesreče, ki je vzrok Vaša zanikrnost. Da pa vsaj svoji duši mir zadobite, prosite tovariša, naj Vam odpusti od srca.“ Kar smo nato videli in slišali, nas je ganilo do solz. Prvi je ponudil roko ranjeni telegrafist v odpuščanje in s trudnim nasmehom na bledem obličju rekel: „Prijatelj, vse, vse odpustim.“ Med tem pa je padel pijonir na kolena, sklenil roke, kakor k molitvi, razburjenja se je tresel po celem životu, solze so ga obile in stokajoč, ihteč je prosil, da je šlo skozi mozeg: „Prosim, kakor Boga Te prosim, odpusti, če moreš!“ Zopet sem se čudil z radostjo; bil sem priča največjega junaštva; videl sem v srce dveh naših in spoznal tam duha pravega, popolnega krščanstva, junaštva in tovarištva. Gotovo pa je, da ta dva, ki sta znala tako premagati sebe, nista izjemi. In četa, katere posamezni člani znajo tako popolno izvojevati najtežji boj, kako ne bo premagala vsakega sovražnika cesarja in domovine?

Topničarjem se rado oponaša, da so v primeri s pešci v jako majhni nevarnosti in tudi nimajo skoraj nič izgub. Ne bom jih izgovarjal in zagovarjal, ampak raje povedal en slučaj, ki priča, da so se koroški kanonirji, s katerimi smo se pred meseci skupno ustavljali Rusom, prav junaško držali in obnašali. Slučaj je nanesel, da smo se za kratek čas na prodiranju ustavili in potem nekoliko umaknili. Z občudovanja vredno spretnostjo in hrabrostjo so pri tem podjetju „zimarje“ podpirali „najnerkanonirji“. Sebe in svoje topove so raje izpostavili največji nevarnosti, kakor da bi zapustili svoje brate in se umaknili na varno, odkoder bi pa ne mogli več uspešno posegati v boj. Sovražnik je pridrl v največjo bližino. Vedno gosteje so padale njegove kroglice okoli topov, ki so lajali nanj in ga neprijetno ustavljali. Šele v najskrajnejšem času, ko ni bilo mogoče na noben drug način služiti domovini bolje, kakor s tem, da so se rešili topovi in konji, so vrli topničarji vpregli svoja pihala in odšli. Pa ne le vrli vojaki, ampak tudi dobri kristjani se zdi, da so. Ko sem nekaj dni nato ponudil kopico molitvenikov „Krščanski vojak“, ki jih je ljubljensko škofištvo darovalo, so z vidnim veseljem posegli po nji in takoj začeli listati v njej. Vrli sovražniki „zimarjev“.

Tudi „oharjegri“ so prišli v bližino; tako, da večina koroških fantov in mož v eni družbi brani domovino pred Rusom in ga potiska iz mej nazaj. Vendar o teh ne vem poročati kot očividec, kako se obnašajo kot vojaki, pač pa jih lahko pohvalim kot dobre kristjane. In ker ni drugače mogoče, kakor da je dober kristjan tudi dober vojak, ako ga cesar pokliče na obrambo domovine, so gotovo tudi ti sinovi lepega Korotana vrli vojaki. V zadnjih dneh septembra je prišla nanje vrsta, da gredo nekoliko počivat v selo S., mi pa na njihovo mesto branit mejo. Kakor hitro so se nekoliko odpočili, in „ogleštali“, poprosi njih vrli poveljnik pri nas za duhovnika, ki naj bi jim prišel opraviti sveto mašo za padle tovariše in njim samim očistiti srca ter jih potrditi v ljubezni do Boga in cesarja. Nad polovico jih je prišlo k sv. spovedi in prav vzorno so se pri tem obnašali. Da bi pa tudi tisti, ki niso mogli popustiti svojih opravil in priti k spovedi, mogli sprejeti sv. obhajilo, se jim je podelila drugo dopoldne pri sv. maši splošna odveza, potem, ko jim je mašnik z nagovorom pomagal obuditi kesanje. In glej, skoro vsi so pristopili k sv. obhajilu, oziroma, prav malo jih je izstopilo, ko so bili pozvani, naj odstopi, kdor noče prejeti sv. obhajila. Prav dostojno pa so se vsi cel čas službe božje in dolgega obhajanja obnašali. Čast jim!

* * *

Ponovno sem jih opazoval, kako so šli v nevarni boj, naše „zimarje“. Posebno globok vtis pa so napravili name, ko sem jih videl v ranem jutru prvega junija stopati na bojno stezo. Bilo je še visoko tam gori „v Karpatnah“, kakor so rekli po svoje. Dobili so nalog, zapustiti dobro narejene zakope in utrdbe na strmem grebenu Dyla, spustiti se nizdol po gozdu in iz kotline spodaj ter robov na drugi strani pregnati sovražnika. Zdelo se mi je, da nikjer ne gredo kmetje z motikami na ramah bolj ravnodušno in dobre volje na polje delat, kakor ti ljudje stopajo skozi ozko odprtino utrjenega roba v negotovi, krvavi boj, ki bo marsikomu vzel ljubo življenje ali vsaj zadal boleče rane in za vedno pohabil ude. Največji mir jim je sijal iz obrazov, celo neka dobrovoljnost, ki jo je razodevala ravno vzbujajoča se narava, solnčni vzhod, sveži planinski duh in ptičji spev, je blestela v njihovih očeh. In vendar ni bil to mir brezskrbnega človeka, ki se ne zaveda nevarnosti, v kateri se nahaja; bila je hladnokrvna, nekoliko razigrana ravnodušnost junaka, ki zna z železno voljo premagati muhe srca in slabosti človeške narave, bil je mir vesti, zavest dolžnosti v službi pravične stvari ljubljene domovine. Istotako, z istimi čustvi in z istimi obrazi so bredli, do ramen pogreznjeni v valove Dnjestra, za sovražnikom, ki so ga prignali s Karpatov do Dnjestra z enim samim sunkom. Gotovo je, da ga bodo, kadar pride povelje, tudi vrgli iz zadnje pedi naše zemlje. In potem? Potem bodo gledali in občudovali molčeči, sivi korotanski mejaši junaštva tistih, ki so nekdanj lovili lahkkih nog, močnih rok in bistrh oči po njihovih pobožjih plahe srne, zvite lisice in dolgouhe zajce. Toda topot bodo lovili in podili verolomnega soseda, ki jih je v miru izkušal ogoljufati za njih zelene gozde, zdaj pa jim hoče ugrabiti še zemljo očetov. In nabrali si bodo, ne več zadovoljni s pohlevnimi srebrnimi planinkami, zlatih svetinj na teh vrhovih. In ostali bodo na svoji zemlji svoji gospodarji.

Zakopani zakladi.

Tupatam se še sliši, da je pri podiranju kake stare stavbe ali pri izkopavanju zemlje delavčeva sekira ali kmetov plug odkril staro posodo, iz katere se je vsul zlat in srebrn denar že davno minolega kova. Zdavna nekdanji so boječi ljudje ta svoj zaklad zazidali in zakopali, da ga spravijo na varno pred sovražnimi žolnirji v vojnem času. Sami so umrli, ali vsled bolezni ali po sovražnikovem meču, toda njihov pisnik je ostal nepoškodovan, njegovo vsebino pa je izpraznil sedaj tuj človek, ker od nekdanjega pravega posestnika ni nobene kosti več.

Časi so se izpremenili, ne pa ljudje. Nastal je zelo razplet in preizkušen sistem hranilništva in posojilništva, varnejši kakor luknja v zidu ali jama v zemlji in vrh tega dobičkonosnejši. Kdor hoče dandanes pred tujo roko spraviti gotovino na varno, ima na razpolago posojilnice in hranilnice, poštne hranilnice in banke. Tam se ne nudi samo varnost, denar nosi tudi obresti, se množi in ustanavlja po teh zavodih s posojili in izposojili nove gospodarske vrednote; poživlja narodno gospodarstvo, dočim bi ležal sicer brez koristno. Poštne hranilnice ali banki zaupan denar ostane lastniku v svobodno uporabo. Z razpisom šeka ali plačilnim nalogom ga lahko obrne in odtegne, kamor hoče. Banka ali hranilnica mu je za njegovo last odgovorna ter jamči zanjo, on pa ostane vedno njen gospodar.

In vendar so še tudi dandanes ljudje, ki zagrebajo svoj denar v lonce, kakor so delali morda njihovi pradedje v tridesetletni vojski (1618—1648). Ne vidijo, kako se gospodarsko življenje nadaljuje tudi med vojno. Svetovna vojna je uničila brez števila eksistenc, pa jih tudi ravno toliko ustvarila, marsikatero obrt zamorila, pa jih tudi izredno veliko poživila in pospešila. Mnogo velikega in malega premoženja je nastalo, in kar ga je bilo že pred vojno, ga je ostalo nedotaknjena. Kakšno pot je hodil ta denar? Stekal se je v hranilnice in banke, ki izkazujejo vse naraščajoče vloge. Uporabil se je v podpisovanje vojnega posojila ali v nakup drugih vrednostnih papirjev; marsikateri je z melioracijami porodovital svoje posestvo ali je poplačal svoje dolgove. Pa en del denarja, ki je bil pridobljen po vojni ali je bil povodom vojne svoji dosedanji porabi odtegnjen, ni hodil te poti, ampak je skratka ostal pri svojih posestnikih. Ti so denar zaprli, bankovce poskrili, celó srebro in nikelj znosili skupaj in deli pod ključ. Tako blišči sedaj zlato v nogavici, bankovci leže med perilom, srebro leži v skrinji neobrestovano in neuporabljeno. Niti poziv države, ki je v obrambo naših mej izdala vojno posojilo, niti obrestna vaba hranilnic in bank niste mogli rešiti teh zakopanih in skritih zakladov iz zaprtih prostorov. Ti ljudje menda mislijo, da na ta način denar najvarneje hranijo, ker je tako najbolj varen pred razveljavljenjem in izgubo.

Nasprotno je res.

Izkušnje prejšnjih časov dokazujejo, kolikokrat so bili tako zbrani zakladi ukradeni, ali so zgoreli ali so jih zgrizle miši ali so bili v svojih skrivališčih pozabljeni. Ko so zagledali zopet beli dan, je bil denar že neveljaven, rok za izmenjavo je že potekel in skrbno varovani zaklad se je izpremenil v manjvredno kovino in makulaturu.

Nabiranje gotovine bi pri ljudeh, ki mislijo, da se morajo pripraviti za hiter beg, še razumeli. Toda naša monarhija je danes do par mejnih lis sovražnikov očiščena, močne, v bojih izurjene in zmag vajene čete stoje nasproti sovražniku, naše čete se nahajajo globoko v notranjosti ruske države.

Proč torej s takim nespametnim strahom in pomislekom. Pridrženje denarja in plačilnih sredstev posamezniku nič ne pomaga, ovira pa promet; posestnik izgublja obresti, povzročča pomanjkanje drobiža in s tem neprilike v vsakdanjem življenju. Denar skrivati je pri tem v največji meri nepatriotično in neznačajno. Blagor posameznika je dandanes z blagrom države tesno spojen. Le če država zmaga, morejo vsi skupaj in posamezniki pričakovati dobrih časov. Podpora države je torej edin pripomoček, zavarovati si bodočnost. Torej ven z brezmišelnim skritim denarjem in denarnimi znaki!

Zlati naj se nesejo v avstro-ogrsko banko ali k državnim izmenjalnim uradom! Ne kot dar, ker dobi nominalno vrednost v bankovcih, ampak da izpolni patriotično dolžnost. Kdor hoče imeti spomin na te hude čase svetovne vojne, temu se sme dati poverilnica, da je prostovoljno oddal zlat denar.

V promet s srebrnim in nikeljnastim denarjem!

Kdor je nabiral srebrni ali nikeljnasti denar in ga shranil, ta ga naj da zopet v promet, ga prinese na prvo pošto ali ga pri izplačilih izplača. S tem ničesar ne žrtuje, ker trdi denar mu prav

nič več ne koristi kakor bankovci. Ravna le kot mož reda, ki mu pravi vest, da naj vse opusti, kar bi v teh hudih časih motilo javno življenje, in med takimi ovirami pomanjkanje drobiža ne bi bila najmanjša.

Ne skrivajte bankovcev!

Kdor ima večje zneske v papirnatem denarju, ki jih trenutno ne rabi ali jih ne bo v kratkem potreboval, naj podpiše vojno posojilo ali povrne dolgove ali naloži denar v poštne hranilnice, pri posojilnicah, hranilnicah ali bankah. Njegov denar mu s tem ne bo prinašal samo denarja, ampak bo tudi skupnemu narodnemu gospodarstvu v korist.

Pri tem ga ne bo morila skrb, kako naj svojo last varno shrani. Poštne hranilnice, hranilnice in mnogi drugi kreditni zavodi zastonj shranjujejo vojno posojilo. Pri vložnih knjižicah se zavaruje lahko vsak s skrivno besedo, ki je znana le lastniku in denarnemu zavodu. Tatu, ki ne more povedati te skrivne besede, se ničesar ne izplača in pravi lastnik dobi zopet svoj denar.

Vse te koristi nam uidejo, če gotovino kopicimo in se nočemo od nje ločiti.

Tisoči vsak teden zapuščajo ženo in otroke, poklic, družino in posestvo, da prelijejo kri za domovino! Naj pa bi se ljudje ne mogli ločiti od denarja tudi tedaj ne, če ta ločitev ni izguba, ampak dobiček?

Prebivalstvo, ki je pri toliko priložnostih dokazalo svoje domoljubno mišljenje in smisel za skupnost, more na ta vprašanja odgovarjati le z enim in istim odgovorom.

izborno se je obneslo za vojake v vojski in
sploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihtu, infleaciji,
prsti, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. essence

Nadomestilo **Sidro-Pain-Expeller.** essence

Steklenica krom. — 20, 1'00, 2'—

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem lovu“,
Praga, I., Elizabetina cesta 5.

Dnevno raspešiljanje.

Dnevne vesti.

Polkovna zastava za koroške prostovoljne strelce. „Klagenfurter Ztg.“ poroča, da sta vrhovni poveljnik prostovoljnih strelcev, deželni glavar Leopold baron za Aichelburg-Labia in polkovni poveljnik Jurij Teppner izročila cesarju 8. t. m. prošnjo za zastavo, ki jo je Njega Veličanstvo v znak posebnega zaupanja do polka koroških prostovoljnih strelcev blagovoljilo dovoliti. Pri tej priložnosti se je cesar izjavil: „Izrecite Mojemu vzglednemu koroškemu prebivalstvu Mojo globokočutno cesarsko zahvalo, zagotovitev Moje očetovske skrbi z željo, da bi ta Meni vsiljena vojska Moji ljubljene deželi ne zadala pre-globokih ran!“

Poziv na Slovence. Mariborska „Straža“ je dne 18. t. m. objavila članek, v katerem pravi, da ponovno sliši celo od slovenskih rodoljubov obupno razmotrivanje o bodočem položaju slovenskega naroda. V nadaljnjem razmotrivanju pravi, da mora vsak narod priti do končne zmage, če je zdrav. Slovensko-hrvatski narod pa ima toliko živavosti v sebi, da se nam ni treba bati pogina. Prestali smo že hujše čase, kakor je sedanja svetovna vojska. Svoje izvajanje podpre s tem-le: „Prepričani smo, da se nam Slovincem in Hrvatom morajo podeliti vse tiste pravice v državi, kakor jih dobijo drugi narodi, že za plačilo neustrašnega, vzglednega, junaškega bojevanja naših slovenskih junakov in za plačilo požrtvovalnosti, trpljenja, globoke udanosti slovenskega prebivalstva, ki podpira doma vse ukrepe cele uprave z občudovanja vrednim prizadevanjem. Mogočna Nemčija je že sedaj med vojsko pokazala, kako zna ceniti Poljake; dala jim je mnogo jezikovnih pravic, katerih poprej niso nikdar dobili! Tem bolj pa se smemo zanašati Slovenci in Hrvati, da nam bodo v Avstriji podeljene vse pravice, katere potrebujemo v lastni razvoj in napredek. Država tudi uvideva, da bo Avstrija tem mogočnejša, čim bolj ojačeni bodo na jugu Slovenci in Hrvatje, ki so nad vse zanesljiv element skupne države in slavne habsburške dinastije.“

Grof Berchtold, bivši minister zunanjih zadev, se mudi na goriški fronti in se pridno uči slovenskega jezika. Tako poroča „Slovenec“. Tudi

neki profesor v Celovcu je nemške dijake pozival, naj se marljivo učijo slovenskega jezika, da bodo po vojski mogli dobiti služb na slovenskem jugu.

Zaustavljen slovaški list. „Slovenski Dennik“, edini slovaški list, ki izhaja v Budimpešti, je ogrska vlada zaustavila. O vzroku tej ostri odredbi se nič ne poroča.

Pismo grško-katoliškega škofa na Ogrskem. „Edinost“ poroča: „Grško-katoliški škof v Eperjesu je izdal duhovnikom in učiteljem svoje škofije pismo, v katerem pravi, da želi, da se iz dosedanje prakse izbrše vse, kar daje povoda raznemu hujskanju proti zvestobi do madjarske domovine. Duševna kultura naroda se mora približati madjarski narodni kulturi. V svesti si svoje dolžnosti, da vodim duševno življenje naroda, ki živi v moji škofiji, kakor tudi pravic, ki jih vršim nad šolami, odločil sem, da ponk materinega jezika v šoli uredim tako, da bo odgovarjalo pedagoškim zahtevam in da ob enem obvarujem ljudstvo pred hujskanjem, ki ogrožava življenjska vprašanja naroda. Poslanica določa, da se v šolah sme materni maloruski jezik rabiti samo v toliko, kolikor je potrebno, da učenec razume madjarsko predavanje. Nadalje se določa, da se v šoli ne uči cirilica, ampak latinica, ker je dosedanja praksa dokazala, da je učenje cirilice nepotrebno delo. Z opuščanjem cirilice se narod še bolj približa madjarski kulturi, a hujskačem bo izbito iz rok orožje, s katerim bi hoteli odvrniti ljudstvo od zvestobe kralju in madjarski domovini. — Mi smo — odkrito bodi povedano — zastrmeli, ko smo prečitali to — pastirsko pismo, ker po mnenju pisca, je duševna potreba ljudstva — madjarizacija. Pa moramo tudi dvomiti, je-li to v bodočem interesu skupne monarhije, da se preko vse mere ojači — madjarska kultura!“

Župnik Šimen Greiner †. V pondeljek, 18. t. m., ob poltretji uri zjutraj je preminul v 71. letu starosti župnik v St. Jakobu pri Celovcu Šimen Greiner, kn. šk. duh. svetnik in častni občan v Globasnici. Bolehal je le kratko. Letos je obhajal trojni jubilej: 70letnico rojstva (rojen je bil 15. vinotoka 1845), 40letnico mašništva (posvečen je bil 20. julija 1874) in 30letnico pastirovanja v župniji St. Jakob pri Celovcu od l. 1885. Vsaj deset let naj bi še živel, je ob njegovi smrti vzdihnil marsikateri njegov duhovni sobrat, zavedajoč se težkoč sedanjega časa. Župnik Greiner je bil vzoren duhovnik, izredno blag in skromen človek ter vnet narodnjak. Pri svojih sobratih in pri svojih župljanih je bil vsled tega zelo priljubljen, kar je pokazal pogreb v sredo, 20. okt., ob 9. uri dopoldne.

Odlikovani slovenski častniki. Red železne krone 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil major 64. pešpolka Ignacij Aleš. Signum laudis so dobili: rezervni poročnik bos-herceg. bataljona III./2. Anton Mihevc, črnovojniški poročnik 33. topničarske baterije Feliks Drobnjak in poročnik 17. baterije 30.5 cm možnarjev Josip Cigoj. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil rezervni poročnik 53. pešpolka Štefan Uršič. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda je dobil poročnik Ernest Bratkovič. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili nadporočnik-računovodja 7. topničarskega polka Teodor Tavčar, rez. vojaški oficijal pri 25. divizijski pekarni Karol Sežun in rez. podživino-zdravnik 2. havbične divizije Franc Dvornik. — Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo sta dobila podpolkovnik 91. pešpolka Josip Kremžar in rez. nadporočnik 4. trdnjavskega artiljerijskega bataljona Lavoslav Vrdetnik. Signum laudis so dobili: stotnik brzojavnega polka Rudolf Pokorn, rez. nadporočnik 8. artiljerijskega polka Danilo Rakuš, rez. asistenčni zdravnik 49. pešpolka dr. Ivan Polajnar in stotnik 10. saperskega bataljona Oton Pleban. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil sanitetni praporščak 102. pešpolka Martin Ogorevec. Duhovski zaslužni križec 2. razreda na belo-rdečem traku je dobil rez. vojaški kurat 26. domobranskega polka Josip Pintar. Signum laudis sta dobila nadporočnik pri železniško-varstveni stotniji dr. Matevž Jenčar in črnovojniški nadporočnik pri poljski bolnici 1/13 dr. Emil Gorišek.

Odlikovani Slovenci pri 7. pešpolku. Zlato hrabrostno svetinjo je dobi korporal Tomaž Stranik. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil za neustrašeno postopanje pred sovražnikom šofer Ivan Peteln. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili korporal Martin Mak, poddesetnik Franc Mikič ter infanterist Ivan Zupan, Šimen Močnik, Anton Ogris in Jurij Vedenik.

Najvišje odlikovanje. Cesar je podelil celovškemu županu dr. G. vitez pl. Metnitzu oficirski križec Franc Jožefovega reda na traku hrabrostne svetinje.

Umrl je 16. t. m. v Celovcu c. in kr. general-major v p. Emil Kastner v 70. letu svoje starosti. Škofovska posvetovanja. Nadpastirji avstrijskih škofij se bodo začetkom meseca novembra zbrali na Dunaju k škofovski konferenci. Prvi dan škofovskih posvetovanj je dne 9. novembra. Tretje vojno posojilo. Gosp. prelat Bonifac Ecker na Tanzenbergu je pri podružnici „Centralbanke nemških hranilnic v Celovcu“ podpisal na tretje vojno posojilo znesek 300.000 kron. — Tvrška Jurija Schichta je na tretje vojno posojilo pri raznih bankah podpisala 3.000.000 kron. Pri vseh treh vojnih posojilih skupaj je podpisala ta tvrška 8.800.000 kron.

Najvišje cene za krompir na Koroškem. Na podlagi odredbe trgovinskega ministrstva z dne 22. sept. 1915 je g. deželni predsednik koroški odredil z dne 15. okt. 1915 za mesec oktober in november najvišjo ceno za prodajo repice v množini več nego 10 meterskih stotov po producentih 11 K 60 v za meterski stot z roko pobranega jedilnega krompirja in 9 K 60 v za meterski stot industrijskega in krmilnega (ne z roko pobranega) krompirja. Pri nadaljni prodaji repice v veletrgovini se sme za vsak meterski stot pobirati doplačilo 40 v., tako da končna cena enega meterskega stota repice v veletrgovini ne sme presegati: za jedilni krompir 12 K, za krmilni 10 K. V smislu § 5 ministerialne odredbe se za trgovino na drobno določi za oktober doplačilo na 2 K, za november na 5 K pri meterskem stotu. Cena za 1 kg torej ne sme presegati pri jedilnem krompirju v oktobru 14 vinarjev, v novembru pa 15 vinarjev, pri krmilnem in industrijskem krompirju 12 v. in v oktobru, 13 v. in v novembru. Prestopki te odredbe se bodo kaznovali z globami do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev.

Najvišja cena za ovce. Koroška živinska vnovčevalnica je določila nakupovalno ceno za ovce na K 146 za 1 kg žive vage.

Eraričnih konj za jesensko setev se zaenkrat ne more dobiti, ker ima vojaštvo zaenkrat zadosti konj le za svojo uporabo.

Žalosten pogreb. Vrlo Ringarjevo družino v Žabnicah je zadela brikka usoda. Gospodar Janez Kravina po imenu se je moral kot begunec preseliti v Breže s svojo družino. Prepustiti toli ljubljeno domačo grudo tuji, negotovi usodi: to je tega izvrstnega gospodarja tako bolelo, da je začel hirati in bolehati. Mučila ga je srčna hiba in živci so mu bili včasih tako razdraženi, da je videl povsod strahove in preganjalce. — Prepejalo se ga je za nekaj časa v opazovalnico v Celovec, kjer mu je nekoliko odleglo. A nakrat so se mu vnela pljuča in 15. oktobra po noči je preminul. Pogreb se je vršil v nedeljo ob polu 6. uri popoldne na mestnem pokopališču; zbralo se je bilo okrog 30 Žabničanov, da mu dajo zadnje slovo. Hudo je bilo rojakom, ko so stali v tujini, pregnani z domače grude, ob grobu enega najboljših in izkušenih gospodarjev iz Žabnic. — Pokojni je bil vedno izvrsten katoličan in vrl Slovenec. Tem hujše pa občuti ta udarec Ringarjeva družina; zapustil je namreč blagi pokojnik ženo, 4 dekleta in 3 fante. Najstarejši je ruski ujetnik in se nahaja v Sibiriji, drugi je Luka Kravina, kadet-aspirant in že drugo leto jurist na graškem vseučilišču, član akademičnega društva „Zarja“; odriniti bo moral v kratkem na bojišče; najmlajši je šele 13 let. — Bog naj pomaga tej družini, da bo sčasom prebolela ta udarec; č. gg. duhovnikom, posebno onim, ki poznajo vrlega cerkvenega ključarja Kravina s sv. Višarij, priporočamo nesrečno družino v spomin pri sv. maši.

Št. Lipš pri Dobrlivesi. (Vzorna kmetica umrla.) Sadonosna jesen daje pri kmetijstvu veliko skrbi in opravil. Dnevi se krčijo, zima napoveduje svoj prihod in krčevito se vse pripravlja na dolgočasni delopust hude zime. Vojak na bojnem polju naroča pri svojih dragih tople nogavice in rokavice, da se upira nadležnemu mrazu. In v tem skrbipolnem času se je vlegla na smrtno postelj domoljubna žena pd. Petrova gospodinja Angela Cergoj ter je 1. vinotoka nenadoma ostavila svoj dom, svoje otročiče in moža, na bojnem polju se nahajajočega gospodarja. Že v mesecu

sušcu je gredoč na njivo omedlela na potu in od tistega časa jo je redno vsak dan napadala omotica, da je reva bila po več ur v nezavesti. V bolnišnici v Celovcu se je nahajala 14 dni, da bi okrevala. Nekoliko časa se je dozdevalo, da bo njena močna narava premagala to nadležno omotico; vsa zdravila so bila vendar zaman in prvi dan vinotoka jo je smrtni angel spremlil k večnemu Očetu za zmiraj. Kako je bilo blagi ranjki težko pri srcu, ko se je morala ločiti od svojega, dne 26. julija 1914 na vojsko poklicanega moža, kateri je samo parkrat dobil dopust. Kako strašno je bilo za moža, ko je dobil 29. septembra pet dni dopusta in je, prišedši domov, našel svojo zaročnico brezvestno. Ni se več vzdramila in 1. vinotoka je zasnivala smrtni sen v rokah svojega ljubega moža in šest nepreskrbljenih otrok! Tužnomilo so zapeli zvonovi župne cerkve blagi ženi zadnji pozdrav, vsi župljani so ob teh glasovih smrtne pesmi zaplakali, in v nedeljo, 3. t. m., smo nepozabno, ljudomilo, čednostno ženo in mater, nenadomestljivo Angelo izročili v mirno krilo matere zemlje ob obilni udeležbi žalujočih sorodnikov in faranov. — Odpočij si, močnosrčna junakinja, v slovenski zemlji od svoje žalosti in trpljenja, saj tvoje rodoljubno srce je krvavelo, kadar si videla, da je oholi tujec zaničeval jezik slovenski in ga je neznajnim osebam hotel iztrgati. Mladenke, vzgledujte se pri rajni Petrovi ženi, ktera je bila vzor vnete katoličanke, plamteče rojakinje in vzorne žene, gospodinje in ljubeče matere! Usmiljeni Bog naj ti podeli večno plačilo in mir nebeški!

Udmat pri Podravljah. (Zopet eden najboljših.) V torek, dne 15. t. m., je prišla tužna vest na občino Lipa, da je naš predragi rojak in sosed Tomaž Šervicel pd. Špicar, dne 24. rožnika v Kolomeji za cesarja in domovino, katero je tako srčno ljubil, izročil svojo blago dušo svojemu Stvarniku. Bil je rajni poštenjak, tihega in odkritosrčnega značaja, vreden sin svojega rajnega očeta, priden in vesten gospodar ter ljub oče svojih malih otrok ter zvest, miroljuben mož svoje žene. Ljubil in spoštoval je svoj jezik in svojo domovino nad vse. Ravnal se je vedno po geslu: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Bodi mu tuja zemlja lahka! Naj počiva v miru!

Današnja številka „Mira“ ima prilogo „Narodnoobrambni Vestnik“.

Organist in cerkvenik, izvežban v petju in igranju, oženjen, želi službo spremeniti. Naslov pove upravništvo lista „Mir“ št. 64. Znamka za odgovor.

Služba organista

v Javorju je prazna. Tisti, ki se za to službo hočejo ponuditi, naj se obrnejo na župni urad Javorje, pošta Črna pri Prevaljah, Koroško.

Dekle, srednje starosti, poštena, ki zna dobro šivati in je vajena vsega domačega dela, želi službe k otrokom ali pa kot hišna. Naslov pove upravništvo lista „Mir“ pod št. 63.

Hiša s posestvom se kupi ali vzame v najem. Oglasila sprejema upravništvo lista „Mir“ št. 64. Znamka za odgovor.

Organist in cerkvenik (cecilianec), oženjen, išče službe. Oglasila na trgovino Vajncerl, Celovec, Velikovaška cesta 5.

500 kron!

Vam plačam, če Vaših kurjih očes, bračavio, trde kože ne odstrani RIA balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino vred. Cena lončku z zajamčeno pismom K 1.—, 3 lončki K 2.50, 6 lončkov K 4.50. Kemény, Kaschau (Kassa), I., poštni predal 12/8, Ogrsko.

Ali ste že pridobili „Miru“ — novega naročnika? —

100 litrov domače pijače!

osvežuje in gasi žejo, vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: Ananas, jabolka, grenadine, maline, muškate hruške, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ponesreči se nikdar. Te domače pijače se poleti zauživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 4.50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno porcijo zastoj. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživlja in ga ne opoiji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Janez Grolloh, Engel-drogerija v Brnu št. 688, Moravsko.

Knjigovez popolnoma izvežban, se sprejme. Pismene ponudbe je nasloviti na Družbo so. Mohorja v Celovcu.

Vzgojišče za deklice (internat)

č. šolskih sester v „Narodni šoli“ v št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem

se priporoča p. n. slovenskim staršem. Sprejmejo se deklice, ki želijo obiskovati v hiši se nahajajočo štirirazredno ljudsko šolo; potem večja, vsaj 16 let stara dekleta, ki dobivajo popolnega pouka in navodila v vseh za gospodinje potrebnih stvareh. — Na svoji četrt ure od „Narodne šole“ oddaljeni pristavi sprejmejo č. šolske sestre tudi nekaj dečkov, ki želijo obiskovati „Narodno šolo“, v vzgojo in oskrbo. Šolsko leto se prične dne 4. novembra 1915. Plačilo 30 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati č. šolskim sestram v št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem.

Tržne cene v Celovcu

14. oktobra 1915 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (hiren)		
	od	do	K v	K v	
	K v	K v	K v	K v	
Pšenica					
Rž					
Ječmen					
Oves					
Ajda					
Turščica					
Proso					
Pšeno					
Leča					
Fizola rdeča					
Repica (krompir)	12	—	14	—	
Deteljno seme	—	—	—	—	
Seno, sladko	9	80	11	—	
„ kisló	9	—	10	—	
Slama	—	—	—	—	
Zelnate glave po 100 kosov	10	—	20	—	
Repa, ena vreča					
Mleko, 1 liter	—	30	—	32	
Smetana, 1 „	—	90	1	10	
Maslo (goveje) 1 kg	4	20	4	60	
Surovo maslo (pntar) 1 „	4	40	4	80	
Slanina (špoh), povoj. 1 „	6	—	6	60	
„ surova 1 „	5	40	6	—	
Svinjska mast 1 „	5	40	6	80	
Jajca, 1 par	—	26	—	30	
Piščeta, 1 „	4	—	8	—	
Race	—	—	—	—	
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	
30 cm drva, trda, 1 m ² .	8	80	—	—	
30 „ „ mehka, 1 „	8	50	—	—	
Zivina	Počrez	100 kilogramov		Priglasilo	Prodalo
	od do	od do	od do		
	v kronah				
Konji	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	—	—	—	—	—
Junci	—	—	—	—	—
Krave	600	1150	190	230	10 8
Telice	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	26	140	—	—	120 90
Ovce	—	—	—	—	—

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

urađuje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.